

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 158.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 158

PIK V.

Ч 43.

СЕРЕДА

22 ЖОВТНЯ, 1913

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY,

OCTOBER 22, 1913

№ 43.

VOL. V.

НОВИНКИ.

Ізнов нові трупи.

Робітнику! Ти все і все вистелював своїми трупами шлях до культури, ти своїми руками вдержуєш теперішній лад, хоч нічого не маєш з нього, і тепер в Cardiff, пров. Валлі знов заповнив своїми трупами копальню вугля. Вільше чим чотириста твоїх братів в полягло підчас страшного вибуху запаленого газу в копальні. Рано дня 14 жовтня увійшло в підземля 931 чорних углекопів, а зараз рано по розпочатку роботи запалили ся газу і відтяли дорогу ратунку більшим чим чотириста робітникам. Одні просто згоріли в пеклі огню а другі вдували ся трончим газом. Не цілком пиль сорок ветхило вратувати ся від страшної смерті, і то по більшій часті з великими ранами понечена, а решти даром будуть ждати їх вдови й сироти, їх брати й сестри, бо они в віки лягли безодні впадини, з котрих великі підприємці черпають все нові купи золота на своє марнотратне життя.

Зараз, як лиш рознесла ся чутка, що вкопальні запалили ся газу, наплили зо всіх сторін жінки і діти тих, котрі пішли під землю. Воздух виновив один одвіський крик роснуки. Все, що ви тинуть одного обмаленого робітника, тогва плачущих тишене ся, щоби виізвати свого родного. На один оклик радости зриває ся рівночасно грім стогонів, і так все і все за кожним виратованим. Нарешті огонь так опанував цілковито всякий вхід до палаючого підземля, що ратунковий відділ муєві пофнути ся, лишавши законаних на гру неволимий долі. І нема

найменшої надії, щоби зоставших під землею вивпшов ще хто живим. Але спитаймо хто винен цьому? Сьогодні дійшла техніка до того, що може і з підземель сотворити місце гарного пробування, без ніяких небезпек. Сьогодні а машини на те, щоби зкопальні виномпувати найменшу порожинку та газ. Можна гави зробити зовсім не шкідливими, але пани воліють витратити зрабованих з робітника гроші, чим дати частину з них на охоронні средства праці. Вони знають, що твоє тіло, робітнику, можна використати до останку, і ти нічого не скажеш їм: бо згинеш ти, то на твоє місце він купить ти сячі несвідомих, що творять хліб а все їсти хочуть.

І ту вина стоїть по стороні копальняних баронів, але нема суду, щоби здіймав руки на них, бо суди не по вашій стороні а по стороні валих пивок. Іх може здавити лиш ваш суд. Гуртуйте ж ся товариші поневолені на суд іх панями, бо кожного з вас чекає те, що стало ся в Cardiff.

Парламент в криміналі.

Президент мексиканської республіки, Гуерта, кавав арештувати 110 парламентарних послів за те, що они жадали розслідження справи др. Бензаро Домінгуеца. Сей останній був перше сліпим орудієм Гуерти, а що пізніше він пішов з революціонерами проти Гуерти, то Гуерта ввадив його до криміналу. Позаяк парламент жадав увільнення Домінгуеца, що знов не а на руку Гуерти, проте обсядив він 10 жовтня парламент військом і при кінці засідання арештував усіх присутних послів. П'ятох послів не було на засіданню, че

рез те они на волі. — Можна сподівати ся, що парламент буде розв'язаний, бо лиш таким чином Гуерта думає позбути ся своїх противників. Всі улиці Мексика обсажені військом а судові будинки обложені арматами. Здаєть ся, що в найблизших днях вибухне сьвіжа революція, як то було вже в лютім сего року. Особистий представителі Вільсона, президента Польї, Держав, Й. Лінд, сидить в Мексико, слідить за подіями дня і доносить про все Вільсонови.

Ми вже не дуже далеко від того, коли Пол. Держави під покривкою удержання спокою на своїх границях, обсадиють мексиканську республіку, і дорогою окупації забере її, щоби там дати амриканському капіталу нове поле до експропріації.

Жертви капіталістичної захлапности.

11 жовтня запалив ся корабель „Волтурно“ серед океану в дорозі з Роттердама до Нью-Йорку. Огонь пішов через вибух запальних матеріялів в пакунковім магазині корабля. На кораблі було 657 осіб; з того було 83 чоловіки корабельної обслуги, 24 пасажири, що їхали в каютах, а 540 пасажири, що їхали „двішпендеком“, себто самі бідні емігранти. В „двішпендеку“ їхали Росіяни, Поляки, Далматинці і кілька Німців. Треба бути певним, що між Росіянами і Поляками були певно Українці, бо їх дуже виписують як Росіяни і Поляки. Зараз при експлозії згинуло будьто від вибуху, будьто в огни 50 пасажири в „двішпендеку“. Вибух настунав о 7 год. рано в четвер 11 жовт. На ко

рабелі вистав великий пеленолох. Корабельна обслуга поотратила була притомність, кинула свою ратункову роботу і сама дбала за своє життя. Капітан і офіцери лиш при помочи револьверів змушували обслугу до несення помочи пасажирам. Підчас того нещастя панувала на океані страшна буря. Перші ратункові човни, котрі спущено було у море, розбили філі об стіни корабля разом з пасажирами і матрозами. „Волтурно“ давав безнастанно сигнал ратунку бездротним телеграфом і на його поклик приїхало 10 інших кораблів, котрі зловили телеграфічні вістки. Але ті вратували лиш 521 осіб, а решта 136 згинуло в філях моря або в огни. Другі вістки надають, що аж 236 людей згинуло; але 136 людей згинуло цілком.

Буря і філі перепиняли ратункову роботу. Страшно було дивити ся, як сотки пасажири а між ними жінки і діти заломлюють руки і кричать з роснуки, а ту голді ратувати їх, бо філі не давали зближити ся човнам до „Волтурна“ асо розтопували їх в кавалки. До рятунку вешером коло 9 год. буря трохи улягла ся, і тогва можна було нести поміч. При помочи рефлекторів, кидаючих сьвітло з привбувних кораблів на поміч, можна було вночі виплукувати деяких пасажири, що покидались в морі і удержали ся на поверхні води.

Від часу до часу все чути було крик о поміч серед воли в темноті і лиш при висилку останних сил вигнало одного по однім з моря. Коло опівночі стихли оклики у морі, бо філі пожегли останних плаваючих ще, лиш з корабля лунає все ще крик роснуки. Раненько 12 жовт. ще держав ся „Волтурно“ на волі, огонь вже обнімав машинову частину а ті пасажири, що не посакакали у воду, збили ся всі в один гурток на заднім кінці корабля і лиш при помочи останних сил видавали з себе стогін о поміч. Море вже було так втихло, що можна вже було перевести пасажири на ратункові кораблі.

Корабель „Волтурно“ належав до компанії „Canadian Northern Steamship“. Нещастя лицитому потягнуло на собою багато жертв, бо компанія належить до тих, що не живає добрих моряків на своїх кораблях, а вживає лиш таких, котрі тільки коштом хотять переїждати з Європи в Америку або на відвороті. Лиш офіцери а у неї сталими, а решта обсади, се несправні

люди, які не вимагають великої плати, і компанія заробляє на них. Лиш ради захланности компанії згинуло аж тільки людей, бо сталих моряків, добре платних моряків, котрі знають про свою відповідальність, не треба змушувати до праці аж револьвером, як се мало місце на „Волтурно“. Залога просто не звала, що має робити і аж підчас нещастя учила ся своїх обовязків під загрозою кульки. І все, і все жадаба зиску, і все, і все ненаситність капіталістів виводить смертоносний тавець коштом робочого народу.

„Дитяча гра.“

Вселі Парачеклак, мелітопольського повіту, три хлопчики гралися „в поліцію та розбійників“: два хлопчики були бучім-то поліцаями, а третій, 8-літній Петро, — розбійником, за котрим бігали „поліцаї“. „Розбійника“ зловили і засудили на розстріл. „Поліція“ звязала йому руки й ноги і поставила під нього револьвер. Хлопчик вистрелив револьвера і забив „розбійника“. От до чого доводять мілітарне вихованє, яке влекає кожда держава. Місто створити забавові плещі для дітей та заборонки, де бі дитвора могла грати ся під наглядом добрих педагогів, держава виплекує поліційного духа у дітей, котрі вбивають себе ще перед тим, ніж держава примусом вбере їх в поліційський мундур.

Безконечна комедія.

Балканська війна підтяла вісім промисел в Австрії а мобілізація відірвала була від ріл робочі руки і от через те Галичина і Буковина знаходять ся тепер в естрашній нужді. Водні катастрофи довершили те, чого ще не зничила була мобілізація. Тепер попи голосять, що се божа кара за соціалістів і видають останній гріш від мужика на службі божій проти божих кар за соціалістичну роботу, а польський і український клуб звернули ся до міністра заграничних справ графа Берхтельда, щоби він поалаже до компанії „Canadian Northern Steamship“, щоби він звиненсьому, позаяк він повів так заграничну політику держави, що она сьогодні в естрашній нужді.

Чи ж не комедія? Самі ті клуби ухваляють тому міністри нові канона, віддають своїми голосами в дедігациях свій варід під багнети а потім голосять перед сьвітом, що се не они, а міністер винен. А попи

місто вказати на те, що соціалісти по словам Христа голосять науку любови, щоби наріл вшов в їх ряди, тровлять наріл і бога проти них а осьвячують канони і різни, та ще молять бога, щоби дальше те саме було. І чи ж не комедія?

Радуйте ся і веселіть ся“ всі католики.

Бо ваному папі Піюви Х. не сподобала ся дофенерішна біблія, і як доносить католицька „West Canada“, забрав ся до ревіції біблійного тексту. Він покликав до життя ззуцку комісію з кільканадцятьох членів, щоби они порівняли біблію з писаннями бувшого сьвятого Героніма, та накрутили її так, як того вимагають Геронімові писаня. Біблію накручували вже багато разів, бо она з разу була більше революційною а що церков все то більше грав в паньску дутку, то мусіла її все то більше накручувати для панів. Тепер папа Пії Х. ніби то хоче зробити її подібною до часів сьв. Героніма, але то лиш поголоски, бо в дійности нево хоче накрутити біблію так, щоби вірні не видли більше таких мість, як ось: „корше верблюду перелізе кризь ушко від голки, чим богач у небо“, бо се не асує для богачів; оно трохи зареволюційне. Побачимо, що з того вийде, бо за рік має комісія скінчити завдану роботу. Наша редакція, хоче вислати тій комісії предложенє, щоби она детавила таке в новий текст: „Морський кит тримав пророка Йону в череві аж три днини, а коли би проковтнув теперішнього попа, то тріє би до години“.

Та на поправленю біблій не конедь ще. Папа каже, що на те треба багато грошей. Через те вислав до Америки попа Гаска і попа Лянгона, щоби помилували робітників, бо нова біблія їсти просьба. Уважайте ж товариші, бо може ті попи і до вас заскочуть, та при нагоді скажіть їм, що папа має стілько мільонів, що наколи би він сам видав нову біблію, то це ані на пів ціля не спласне йому черво, та що вам треба біблії хліба, бо ваші черева вже геть повсихали. Може тим навернете тих христових наслідників на Христову дорогу.

ПОШУКУЮ

свої тівки Оляни Марчук з села Мамаївців, пов. Чернівці. Від якогось часу перебував у Вінніпегу. Хлоби о ній знав, або вона сама, хай дасть до відомана на слідуочу адресу: Alex Krawczuk 363 Magnus Ave. Winnipeg,

Ч. 42

Нотаріальна.

ПЛЕРА.

до найнищих цінах пних кораблів.

акти купна і продації снадкові в стаєсі справами тутешніх угод, видаємо і міняємо лоти, купуємо і продаємо лоти в Трансконі, посилаємо гроші до і позичаємо гроші. писати до нас

HILLER

Winnipeg, Man.

03 MAIN St.

ЦЕЛЯРІЯ

слідуючі

купна і продажі, рутешні справи, ку і фарми, асекуруа переводчиків. Вет

на адресу:

ANCELARIA

Winnipeg, Man.

ОГО ЛЮДУ.

ко-польська аптека для тоби.

медичну, кстру ваш оче.

дістануть о 25% тантти в нас через почту.

DRUG STORE

Winnipeg, Man.

ин і женщин

плетний курс в вісьмох тизах, бо ми платимо процент підори - експерти, 17 літ в 45 шко

ER. COLLEGE

Winnipeg

Спеціально!

ижка цін

і жіночих зимових уах, светрах, і спідньому

елика знижка

ранків, жіночих зарукавдо мене, а я вдоволю Вас цінами.

DSTEIN

Winnipeg.

Grand Clothing стору.

лачуйте „Р. Н.“

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ!

Як думаєте їхати до краю сеї осени, то зайдіть і замовте собі шифкарту у нас як найкорше, а дістанете добре місце на шифі.

Ми продаємо шифкарти до всіх частей Европи на найліпші шифи і по найтанших цінах.

Можете у нас послати гроші так, що сами відбереєте як приїдете до краю, або змінити у нас і ввяти з собов гроші, ми маємо завсідги запас Корон і Російських рублів.

Шифкарта з Винніпегу до Кракова	коштує \$ 70.60
„ „ „ Львова	„ 73.00
„ „ „ Черновець	„ 74.50

Се ціни теперішні і можуть ся коли будь змінити.

Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

Alloway & Champion Limited.

Банкери і Корабельні Агенти.

676 Main St. Winnipeg, Man.

C. GENIK, ЗАВІДАТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.